

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 9. februar 2011

Rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 21. februar 2011

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

<u>12. Udviklingen i EU's sydlige nabolande</u>	<u>2</u>
<u>13. Religions – og trosbeskyttelse.....</u>	<u>4</u>

12. Udviklingen i EU's sydlige nabolande

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte udviklingen i EU's sydlige nabolande med fokus på Egypten og Tunesien, samt hvordan EU kan understøtte en overgangsproces hen imod demokrati og afholdelse af frie valg i de to lande.

2. Baggrund

Set i lyset af de store omvæltninger i regionen forventes en generel drøftelse af den aktuelle situation i Egypten og i Tunesien. Der ventes en drøftelse af, hvordan EU kan støtte op omkring de reformer, der er stillet i udsigt i Egypten og i Tunesien.

I Egypten har store demonstrationer siden slutningen af januar krævet præsident Mubaraks afgang samt igangsættelse af reformer. Vicepræsident Soliman har indkaldt repræsentanter fra oppositionen til dialogmøder med henblik på at igangsætte en overgangsproces.

Situationen i Egypten blev drøftet ved rådsmødet den 31. januar 2011 og på Det Europæiske Råds møde den 4. februar. EU har fordømt volden og opfordret regimet til straks at igangsætte en overgangsproces med deltagelse af repræsentanter fra oppositionen. EU har tilkendegivet støtte til overgangsprocessen samt den videre demokratiseringsproces. Det vil bl.a. ske inden for rammerne af naboskabspolitikken. Der forudses en gennemgang og tilpasning af naboskabspolitikken med mere effektiv støtte til de lande, der forfølger politiske og økonomiske reformer. Udenrigsrepræsentant Ashton ventes at aflægge et snarligt besøg i Egypten.

Efter Tunesiens tidligere præsident Ben Ali blev væltet den 14. januar 2011 har den midlertidige regering annonceret gennemførelsen af frie præsident- og parlamentsvalg, og den har indledt drøftelser af reformer af det tunesiske samfund.

På udenrigsrådsmødet den 31. januar 2011 udtryktes støtte til gennemførelse af frie og fair valg til præsidentembedet og til parlamentet. EU har tilbudt faglig, teknisk og materiel støtte hertil. EU har desuden udtrykt parathed til at styrke det politiske, økonomiske og sektororienterede samarbejde med Tunesien. Rådet traf desuden beslutning om at iværksætte foranstaltninger imod personer, der uretmæssigt har tilegnet sig offentlige formuer. En embedsmandsdelegation har aflagt besøg i Tunesien for at forberede den kommende støtte. Udenrigsrepræsentant Ashton ventes at aflægge et snarligt besøg i Tunesien.

Der har desuden været tilfælde af fredelige folkelige protester i en række andre lande i regionen, herunder i Yemen og i Jordan.

På det Europæiske Råds møde den 4. februar 2011 opnåedes enighed om en erklæring om "Egypten og regionen", som bl.a. understregede, at den politiske overgangsproces mod demokrati måtte begynde nu med en henvisning til principperne i EU's associeringsaftale med Egypten. I erklæringen gav stats- og regeringscheferne endvidere tilsagn om støtte gennem Nabo-

skabspolitikken og Middelhavsunionen, idet udenrigsrepræsentanten konkret blev anmodet om at give budskaber fra stats- og regeringscheferne videre under sine kommende besøg i Egypten og Tunesien, at udarbejde en pakke mhp. at give EU-støtte til overgangsprocesserne, samt at sikre hurtig vedtagelse af instrumenter, som vil gøre det muligt at bidrage med humanitær bistand såvel som projekter, der kan fremme økonomisk samarbejde og udvikling.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte udviklingen i EU's sydlige nabolande med fokus på Egypten og Tunesien, samt hvordan EU kan understøtte en overgangsproces hen imod demokrati og afholdelse af frie valg i de to lande.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at EU aktivt politisk og økonomisk støtter op om overgangsprocessen i Egypten og Tunesien. Endvidere støtter regeringen en justering af Naboskabspolitikken samt iværksættelsen af andre mulige tiltag set i lyset af udviklingen i Egypten og Tunesien.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om at tilskynde Egypten og Tunesien til at fortsætte den overgangsproces, der nu synes igangsat, og at EU må understøtte den proces.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men udvalget blev den 28. januar 2011 orienteret om udviklingen i Tunesien. Udvalget blev endvidere skriftligt orienteret om udviklingen i Egypten den 31. januar 2011.

13. Religions – og trosbeskyttelse

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Rådet kan ventes at drøfte religionsfrihed og beskyttelse af religiøse mindretal i opfølgning på de seneste angreb på religiøse mindretal i Irak og Egypten. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

I november 2009 blev vedtaget rådskonklusioner om religionsfrihed herunder om beskyttelse af religiøse mindretal. Emnet blev bl.a. drøftet på rådsmødet den 13. december 2010 i lyset af angreb på de kristne minoriteter i Irak i oktober. Der var på dette møde bred støtte blandt medlemsstaterne til at rejse emnet. Rådet anmodede på denne baggrund EU's Udenrigs- og sikkerhedspolitiske komité (PSC) om at gøre status ift. Rådskonklusionerne fra november 2009 om religionsfrihed med henblik på at inkludere spørgsmålet om religionsfrihed og beskyttelse af religiøse minoriteter i den årlige rapportering om menneskerettigheder.

Med baggrund i angrebene i Irak og senest i Alexandria i Egypten den 31. december 2010 har Italien, Frankrig, Ungarn og Polen den 3. januar 2010 sendt et fælles brev til EU's udenrigsrepræsentant, Ashton, hvori det bl.a. nævnes, at man fra EU's side ikke kan forholde sig passivt til emnet.

På den baggrund blev emnet drøftet på rådsmødet den 31. januar 2011. Drøftelserne mandede ud i enighed om, at der var behov for yderligere drøftelser af udkast til rådskonklusioner med henblik på vedtagelse af disse på rådsmødet den 21. februar 2011.

Det var oprindeligt planen, at der under det kommende rådsmøde skulle være en generel drøftelse af menneskerettigheder, herunder i lyset af den kommende samling i FN's Menneskerettighedsråd. Dette skal ses som en direkte opfølgning på Westerwelle/Espersen initiativet, der som et af sine konkrete initiativer indeholder et forslag om, at Rådet med regelmæssige mellemrum skal drøfte menneskerettighedsspørgsmål. Der er imidlertid nu alene lagt op til en fortsat drøftelse af EU's reaktion på overgreb på kristne i den muslimske verden i opfølgning på rådsmødet den 31. januar. Det er dog muligt, at drøftelserne også kan benyttes til at drøfte andre menneskerettighedsspørgsmål, herunder den kommende samling i FN's Menneskerettighedsråd, som afholdes den 28. februar – 25. marts 2011.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet vil være en fortsat drøftelse af religionsfrihed og beskyttelse af mindretal i opfølgning på drøftelserne på sidste rådsmøde den 31. januar 2011 samt vedtagelse af rådskonklusioner. Rådskonklusionerne ventes bl.a. at opfordre EU's udenrigsrepræsentant, Ashton til at forelægge konkrete forslag med henblik på fremme af religions- og trosfrihed i opfølgning af rådskonklusioner som vedtaget i november 2009. Det er dog muligt, at drøftelserne også kan benyttes til at drøfte andre menneskerettighedsspørgsmål, herunder den kommende samling i FN's Menneskerettighedsråd

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter vedtagelse af rådskonklusioner om religionsfrihed. Initiativet falder i god tråd med det værdipolitiske initiativ, som den danske og tyske udenrigsminister lancerede i juni 2010, hvor man bl.a. understregede behovet for, at menneskerettigheder jævnlige bør drøftes på ministerniveau. Mht. hvilke midler, der bør tages i brug for at sætte den nødvendige fokus på emnet, bør dette overvejes i en bredere menneskeretlig kontekst, herunder hvorvidt der kunne være behov for jævnlig afrapportering på andre menneskeretlige emner.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om punktet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. november 2009 og den 28. januar 2011.